

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 57 0 Ps 091398 17 Rev
Banjaluka, 13.02.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Gorjana Popadić kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca, E.K. A, zastupanog po punomoćniku A.Z.D, advokatu iz S., protiv tuženog, M.A. d.o.o. L., zastupanog po punomoćniku, T.K., advokatu iz B.L., radi ispunjenju ugovora, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 091398 17 Pž 2 od 13.09.2017. godine, na sjednici održanoj dana 13.02.2018. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 091398 11 Ps od 27.02.2017. godine obavezan je tuženi da tužiocu isplati 265.126,44 KM, sa zakonskom zateznom kamatom na način pblže opisan u presudi. Istom presudom tuženi je obavezan da tužiocu, na ime troškova parničnog postupka, isplati 13.839,49 KM.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 091398 17 Pž 2 od 13.09.2017. godine žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tuženi revizijom pobija drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom, da se pobijana presuda preinači i odbije zahtjev tužioca ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužilac je predložio da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca da se tuženi obaveže da mu po osnovu ispunjenja ugovora o prodaji plastičnih gajbi, u periodu od 15.09.2008. godine do 31.10.2008. godine, isplati 265.126,44 KM, sa zakonskom zateznom kamatom na način pblže opisan u tužbi.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da potvrdom narudžbe broj C20082961 od 15.09.2008. godine, tužilac potvrđuje da je M. Z.Z. L. od njega

naručila 2500 komada plastičnih gajbi, pobliže opisanih u potvrdi, za ukupnu cijenu od 157.500,00 EURA, uz uslove isporuke, takođe pobliže opisane u potvrdi, adresa isporuke M. Z.Z. L.; da potvrdom narudžbe broj C20082961 od 17.09.2008. godine, tužilac potvrđuje da je od njega M. Z.Z. L. naručila 1000 komada plastičnih gajbi, pobliže opisanih u potvrdi, za ukupnu cijenu od 63.000,00 EURO, uz uslove isporuke, takođe pobliže opisane u potvrdi, adresa isporuke M. Z.Z. L.; da potvrdom narudžbe C20082961 od 15.09.2008. godine, tužilac potvrđuje da je M.A. d.o.o. L., poručila od njega 2500 komada plastičnih gajbi, pobliže opisanih u potvrdi, za kupoprodajnu cijenu od 157.500,00 EURO, uz uslove isporuke, takođe pobliže opisane u potvrdi; da potvrdom narudžbe C20082961 od 17.09.2008. godine tužilac potvrđuje da je M.A. d.o.o. L., naručila 1000 komada plastičnih gajbi (pogrešno piše 2500 komada plastičnih gajbi), pobliže opisanih u potvrdi, za ukupnu cijenu od 63.000,00 EURO, uz uslove isporuke, takođe, pobliže opisane u potvrdi; da su M. Z.Z. L. i A.M. d.o.o. L. nakon toga usmeno, putem telefona, proširili svoje narudžbe pod brojem C20082961, za još 699 plastičnih gajbi, tako da je ukupna narudžba plastičnih gajbi od tužioca, u periodu od 15.09.2008. godine do 30.10.2008. godine, iznosila 4199 komada, za ukupnu kupoprodajnu cijenu od 264.537,00 EURO; da je tužilac nakon toga, započeo sa isporukom plastičnih gajbi, sukcesivno, na adresu isporuke, M. Z.Z. L., tako da je svaku isporuku plastičnih gajbi popratio određenom fakturom; da je tužilac na taj način ispostavio M. Z.Z. L. 32 fakture, na ime, 4199 isporučenih plastičnih gajbi do 30.10.2008. godine; da je M. Z.Z. L., na ime primljenih plastičnih gajbi izvršila dvije uplate, i to u septembru 2008. godine u iznosu od 78.980,00 EURA i u oktobru 2008. godine u iznosu od 50.000,00 EURO; da prema dokumentaciji u spisu, nisu izvršena plaćanja za 17 taksativno navedenih faktura, u ukupnom iznosu od 135.557,00 EURO, mada iz potvrda o isporuci, priloženih uz navedene fakture, proizilazi da su plastične gajbe isporučene na adresu M. Z.Z. L.; da su isporučene plastične gajbe, a shodno narudžbenici broj C20082961, nosile print, M.A. d.o.o. L. i P.E.; da iz liste otvorenih potraživanja tužioca od 21.12.2010. godine proizilazi, da tužilac finansijski iskazuje zaduženje M. u iznosu od 135.557,00 EURO; da je tužilac u više navrata opominjao tuženog, kao solidarnog sudužnika, u smislu odredaba člana 454., a u vezi sa članom 413. Zakona o obligacionim odnosima, da mu plati preostali dio kupoprodajne cijene, te da kako u tome nije uspio, da je podnio tužbu prvostepenom sudu 09.03.2011. godine.

Temeljem ovakvog činjenično utvrđenja prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužioca osnovan, pa je stoga sudio tako, što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da su robu koja je predmetom ove parnice poručili kako M. Z.Z. L., tako i M.A. d.o.o. L., jer da to proizilazi iz potvrde narudžbe broj C20082961 od 15.09.2008. godine i potvrde narudžbe broj C20082961 od 17.09.2008. godine koje su gotovo identične i koje glase na M. Z.Z. L. i A.M. d.o.o. L. Kako je na taj način zasnovano solidarno dužništvo iz člana 413. Zakona o obligacionim odnosima, te kako iz priložene dokumentacije proizilazi, da je tužilac izvršio svoju ugovorenu obavezu, a da tuženi kao solidarni dužnik nije isplatio u cjelosti kupoprodajnu cijenu do iznosa od 135.557,00 EURA, prvostepeni sud je donio odluku s pozivom na odredbe člana 454., a u vezi sa članom 413. Zakona o obligacionim odnosima.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda i zaključak tog suda, pa je sudio tako što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Odluke nižestepeni sudova su pravilne.

Odredbama člana 413. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO) je propisano, da kada ima više dužnika u nekoj djeljivoj obavezi nastaloj ugovorom u privredi, oni odgovaraju povjeriocu solidarno, osim ako su ugovarači izričito otklonili solidarnu odgovornost.

Za ovako izuzetnu pretpostavku solidarnosti traži se ispunjenje slijedećih uslova: da se radi o pasivnoj solidarnosti, da se radi o djeljivoj, a ne nedjeljivoj obavezi, da se radi o obavezi nastaloj ugovorom, a ne izvan ugovorne obavezi, da se radi o obavezi nastaloj iz ugovora u privredi i da ovako pretpostavljena odgovornost nije u ugovoru u privredi izričito otklonjena po ugovaračima.

Kada se ima u vidu, shodno priloženoj dokumentaciji u spisu: da je tuženi, M.A. d.o.o. L., narudžbom broj C20082961 naručio od tužioca, 15.09.2008. godine 2500 plastičnih gajbi za kupoprodajnu cijenu od 157.500,00 EURA, a 17.09.2008. godine 1000 plastičnih gajbi za kupoprodajnu cijenu od 63.000,00 EURA; da je identičnu narudžbu ispostavio i M. Z.Z. L., tako što je narudžbom broj C20082961 naručio od tužioca, 15.09.2008. godine 2500 plastičnih gajbi za kupoprodajnu cijenu od 157.500,00 EURA, a 17.09.2008. godine 1000 plastičnih gajbi za kupoprodajnu cijenu od 63.000,00 EURA; da iz iskazanih potvrda navedenih narudžbi proizilazi, da poručene plastične gajbe, između ostalog, nose print, M.A. d.o.o. L.; da iz iskazane potvrde narudžbe M. Z.Z. L. broj C20082961 od 15.09.2008. godine i iskazane potvrde narudžbe M. Z.Z. L. broj C20082961 od 17.09.2008. godine, proizilazi, da je adresa isporuke Milka ZZ Laktaši; da je potom M. Z.Z. L. izvršila dvije uplate, jednu u iznosu od 78.980,00 EURA, a druga u iznosu od 50.000,00 EURA; da je tužilac do 30.10.2008. godine, na adresu M. Z.Z. L. isporučio ukupno 4199 plastičnih gajbi, pobliže opisanih u narudžbi broj C20082961, ovaj sud nalazi, da je pravilan zaključak nižestepeni sudova, da su M. Z.Z. L. i M.A. d.o.o. L. solidarni sudužnici u smislu odredaba člana 413. ZOO.

Ovo stoga, što iz prednjeg jasno proizilazi, da su M. Z.Z. L. i M.A. d.o.o. L. zajednički poručili robu od tužioca po osnovu narudžbenice broj C20082961, na način pobliže opisan u narudžbenici, da se radi o ugovoru u privredi, da se radi o djeljivoj obavezi i da svoju solidarnost ugovarači nisu izričito otklonili.

Stoga se revizijom neosnovano ukazuje, da tuženi, M.A. d.o.o. L. nije pasivno legitimisan u ovom sporu, jer da nije u materijalno-pravnom odnosu sa tužiocem u pogledu zahtjeva iz tužbe, tim prije, što tuženi u toku postupka nije proveo ni jedan dokaz, pa ni na okolnosti, da nije u materijalnopravnom odnosu sa tužiocem, odnosno da nije pasivno legitimisan.

Kako iz priloženih dokaza, koje je tužilac proveo u toku postupka, (potvrda narudžbe broj C20082961, ispostavljenih, taksativno navedenih faktura, potvrda o isporuci robe na osnovu tih faktura, te bankovnih izvještaja), jasno proizilazi, da je tužilac isporučio plastične gajbe tuženom, na način pobliže opisan u narudžbenici, a da mu je tuženi za iste ostao dužan 135.557,00 EURA, odnosno 265.126,44 KM, ovaj sud nalazi, da je zahtjev tužioca osnovan, u smislu odredaba člana 124 u vezi sa članom 413. i 414. ZOO.

Obzirom da se revizijom tuženog ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, te kako ista nije zahvaćena nedostacima na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom člana 248. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13) donijeti odluku kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić